

Στην κατάμεστη αίθουσα του Αμφιθεάτρου του Μουσείου Μπενάκη έγινε στις 5.3.2018 η εκδήλωση για την βιβλιοπαρουσίαση του νέου έργου του Ραββίνου Ισαάκ Μιζάν, την ελληνική έκδοση του «Σσουλχάν Αρούχ – Οδηγός για την εφαρμογή του νόμου σύμφωνα με την σεφαραδίτικη παράδοση».

Την εκδήλωση συνδιοργάνωσαν η Γενική Γραμματεία Θρησκευμάτων, του Υπουργείου Παιδείας και το Κεντρικό Ισραηλιτικό Συμβούλιο Ελλάδος. Η άριστα επιμελημένη έκδοση -δερματόδετη με χρυσοτυπία κατά το παραδοσιακό πρότυπο και τη σύγχρονη πινελιά μιας προστατευτικής οικολογικής χάρτινης θήκης- υλοποιήθηκε από τον Ισαάκ Ησαΐα με χορηγία της Ανναμπέλλας, του Ματτία και του Ισαάκ Ματαράσσο στη μνήμη των παππούδων τους Μάσιας Ρέστη και Ισαάκ Ματαράσσο.

Τη μετάφραση από λαδίνο και γαλλικά έκανε η κα Ρίτα Γκαμπάι.

Στην επιμέλεια των κειμένων συνέβαλλαν οι: Λέων Γαρβιηλίδης, Δαυίδ Μωϋσής και Σάκης Νεγρίν. Οι θεματικές εισαγωγές έγιναν από το Σολομώντα Φαρμακίδη και η διόρθωση από την Εστερ Αμγκαρ.

Ο Γεν. Γραμματέας Θρησκευμάτων Γιώργος Καλαντζής, ο πρόεδρος του ΚΙΣΕ Δαυίδ Σαλτιέλ, ο πρόεδρος του Εβραϊκού Μουσείου Ελλάδος Σαμουήλ Μάτσας και ο Σοφολογιώτατος Ραββίνος Λάρισας Ηλίας Σαμπετάϊ χαιρέτησαν την εκδήλωση, ενώ ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μεσσηνίας Χρυσόστομος, ο Δαυίδ Μωϋσής, Διδάκτωρ Χημικός Μηχανικός και ο δημιουργός του βιβλίου Ραββίνος Ισαάκ Μιζάν, παρουσίασαν την Ελληνική έκδοση του «Σσουλχάν Αρούχ – Οδηγός για την εφαρμογή του νόμου σύμφωνα με την σεφαραδίτικη παράδοση».

Συντονιστής της εκδήλωσης ήταν ο Β΄ αντιπρόεδρος του ΚΙΣΕ Βίκτωρ Ελιέζερ, ο οποίος έδινε το στίγμα του κάθε ομιλητή ξεχωριστά, αλλά και τον σύνδεσμό του με το βιβλίο.

Ο **Γεν. Γραμματέας Θρησκευμάτων Γ. Καλαντζής**, στην προσφώνησή του, αναφέρθηκε στη σπουδαιότητα που αποδίδει η πολιτεία στην προαγωγή των ανθρωπιστικών αξιών και το διάλογο μεταξύ των θρησκειών, αλλά και στα προγράμματα του Υπουργείου Παιδείας επικεντρωμένα στην καταπολέμηση του αντισημιτισμού.

Phoca PDF

Στο ίδιο πνεύμα ο **πρόεδρος του ΚΙΣΕ, Δ. Σαλτιέλ,** αφού αναφέρθηκε στο έργο του Ραββίνου Μιζάν και στην αξία της ελληνικής έκδοσης του Σσουλχάν Αρούχ, τόνισε το πόσο κρίσιμος είναι ο ρόλος των θρησκειών στη δημιουργία πνεύματος αλληλοκατανόησης και αλληλοσεβασμού.

Ο **Ραββίνος Ηλίας Σαμπετάϊ**, από τη Λάρισα -γενέτειρα και του Ραββίνου Μιζάν- και ο ίδιος συγγραφέας βιβλίων για τον Ιουδαϊσμό, μίλησε για την ουσία των θρησκευτικών διδαγμάτων στην πνευματική καθοδήγηση του ανθρώπου.

Σε προσωπικό τόνο ο **πρόεδρος του ΕΜΕ, Σ. Μάτσας**, μίλησε για το πώς ο ίδιος και η οικογένειά του έχουν οικοδομήσει τη συνείδηση της θρησκευτικής τους ταυτότητας πάνω στα διδάγματα του Ραββίνου Μιζάν και πως με το Σουλχάν Αρούχ ο Ραββίνος ολοκληρώνει ένα έργο ζωής.

Από τους κεντρικούς εισηγητές της εκδήλωσης, ο **Μητροπολίτης Μεσσηνίας Χρυσόστομος** αναφέρθηκε στη συνάντηση Ελληνισμού και Ιουδαϊσμού στο διάβα των αιώνων, τονίζοντας ότι από αυτή προέκυψαν θεμελιώδη στοιχεία του πολιτισμού και του ανθρωπισμού, γι΄ αυτό και η αλληλογνωριμία μέσα από έργα λόγου και πνεύματος, όπως του Σσουλχάν Αρούχ, συμβάλλει στην καταλαγή, στην αρμονική συμβίωση και στην κατανόηση των κοινών πανανθρώπινων αξιών.

Η παρουσίαση των περιεχομένων του Σσουλχάν Αρούχ, η ιστορική του αναδρομή, ο πλούτος και το εύρος των πληροφοριών και των νοημάτων του αναλύθηκαν ενδελεχώς από τον **Δαυίδ Μωυσή**, ο οποίος υπήρξε από τους πρώτους συνεργάτες του Ραββίνου Μιζάν στην υλοποίηση του πολυετούς έργου του Σουλχάν Αρούχ στα ελληνικά.

Ξεκινώντας από τις απαρχές του προφορικού Νόμου, που μετεξελίχθηκε στο Σουλχάν Αρούχ, ο Δ. Μωϋσής εξηγεί: «Η δημιουργία του κώδικα της Αλαχά πέρασε μέσα από την καταγραφή του «Προφορικού Νόμου», που επί αιώνες συνυπήρχε με τον γραπτό Νόμο, δηλαδή την Τορά – την Πεντάτευχο – που δόθηκε στον Μωυσή. Σε αντίθεση με την Τορά που είχε γραφεί και ήταν αμετάβλητη, ο Προφορικός Νόμος εξελίχθηκε σε μια περίοδο 10 αιώνων περίπου (από τον 5^{ο} αιώνα π.Χ. μέχρι τον 5^{ο}-6^{ο} αιώνα μ.Χ., οπότε ολοκληρώθηκε η σύνταξη του Ταλμούδ). Τα στάδια αυτής της εξέλιξης περιγράφονται με τη δέουσα λεπτομέρεια στην εξαιρετική εισαγωγή αυτού του βιβλίου».

Διαβάζοντας χαρακτηριστικά αποσπάσματα από το βιβλίο ο Δ. Μωϋσής αναφέρθηκε στον τρόπο παρουσίασης της τήρησης των κανόνων για κάθε τομέα της καθημερινότητας του πιστού, αλλά και στα αποσπάσματα που τονίζουν όχι

Phoca PDF

μόνον την ανάγκη αλλά και την υποχρέωση της γνώσης του Νόμου.

Ολοκληρώνοντας, ο κ. Μωϋσής επισήμανε τις διαχρονικές, διαπολιτισμικές και πανανθρώπινες συμβουλές που το Σουλχάν Αρούχ μπορεί να προσφέρει στον αναγνώστη του: «... το βιβλίο αυτό υπογραμμίζει τη βασική φιλοσοφία του εβραϊσμού και τη στάση ζωής που αυτός προωθεί. Η έμφαση στην παιδεία παραμένει μια βασική εβραϊκή προτεραιότητα, που στη σύγχρονη εποχή δεν εξαντλείται στη μελέτη και γνώση του Νόμου, αλλά επεκτείνεται και στη γνώση του κόσμου γύρω μας, προάγοντας έτσι την επιστήμη. Ακόμα μεγαλύτερη σημασία έχει η έμφαση στην πράξη, που δίνει η Αλαχά. Καθώς οι πράξεις μας είναι αυτές που έχουν σημασία, ας φροντίσουμε αυτές να είναι στην κατεύθυνση του να κάνουν τον κόσμο καλύτερο. Και, για το σκοπό αυτό, υπάρχουν αρκετά κεφάλαια του βιβλίου αυτού, που μπορούμε να συμβουλευτούμε, που μας εξηγούν με πολύ πρακτικό τρόπο ποια πρέπει να είναι η συμπεριφορά μας απέναντι στον συνάνθρωπό μας και την κοινωνία μας, συμβουλές παγκόσμιες και διαχρονικές, που αν όλοι μας ακολουθούμε, αναμφίβολα θα κάνουν την κοινωνία μας καλύτερη. Σας προσκαλώ να τα ανακαλύψετε μόνοι σας, μελετώντας αυτό το βιβλίο».

Στη συνέχεια, ο συντονιστής **Βίκτωρ Ελιέζερ** παρουσίασε το έργο και την ανθρώπινη διάσταση του Ραββίνου Μιζάν, που επί 6 χρόνια υπηρέτησε την Ισραηλιτική Κοινότητα της Λάρισας και σχεδόν επί 45 χρόνια την Ισραηλιτική Κοινότητα της Αθήνας.

Προλογίζοντας τον «Ραββίνο που γνωρίσαμε», ο Β. Ελιέζερ τόνισε χαρακτηριστικά, μεταξύ άλλων: «Ευλογεί, διδάσκει, δικάζει, ψέλνει, προσεύχεται, συμπαρίσταται, συμπονά, τρέχει, νευριάζει, κοκκινίζει, συγκρούεται, στενοχωριέται, χαίρεται, γελάει, αλλά δύσκολα, πολύ δύσκολα κουράζεται... Το καθήκον, το συναίσθημα, η ψυχική και σωματική αντοχή, χαρακτηρίζουν όλα την προσωπική ζωή του κάθε ανθρώπου και επιλέγει ό ίδιος τον τρόπο που τα εξωτερικεύει στην οικογένεια του και στον ευρύτερο περίγυρο. Ο Ραββίνος Μιζάν όμως, είναι πρώτα απ' όλα ο Ζακίνος. Με τα προτερήματα και τα ελαττώματα κάθε ανθρώπου, που δεν κρύβεται πίσω από τίτλους και που έκανε πράξη την μεγάλη ρήση του Δαβίδ Μπεν Γκουριόν: MIMAAMAD LAAM, δηλαδή από τον τίτλο στο λαό, στο κόσμο.

Είδα τον Ζακίνο να πηγαίνει στις 6 το πρωί για σφαγή, το μεσημέρι δύο κηδείες, το απόγευμα μνημόσυνα. Είδα τον Ζακίνο, να επισκέπτεται νεογέννητα πριν την περιτομή και να δαμάζει την αγωνία της μητέρας εμπνέοντας εμπιστοσύνη και μετά την περιτομή να είναι εκεί επάνω από το μωρό, με στοργή για να μην πονέσει. Είδα τον Ζακίνο να επισκέπτεται ασθενή το Σάββατο, μετά τη λειτουργία του Σαμπάτ, με τα πόδια από το Θησείο στο Σωτηρία. Είδα τον Ζακίνο να μάχεται για το δίκιο ενός εργαζομένου για να μην απολυθεί. Είδα τον Ζακίνο να συγκρούεται

Phoca PDF

προκειμένου να αποδείξει ότι η αιμοδοσία την ημέρα του Σαββάτου επιτρέπεται γιατί τη θεωρεί πράξη «TIKOUN OLAM», δηλαδή «Διόρθωση του κόσμου». Είδα τον Ζακίνο να παραχωρεί τροφή και στέγη σε ντόπιους και ξένους επισκέπτες, στο ίδιο του το σπίτι. Είδα τον Ζακίνο να αδικείται, αλλά να υπομένει, πιστεύοντας πάντα ότι το Δίκαιο θα νικήσει και θα δικαιωθεί. Είδα τον Ζακίνο να στενοχωριέται και να προσεύχεται για την υγεία των δικών του ανθρώπων, του στενού οικογενειακού του περιβάλλοντος, αλλά να στέκεται όρθιος στο καθήκον του Ραββίνου. Είδα τον Ζακίνο μόνο, να δέχεται ανήκουστες προσβολές για την αρτιότητά του, αλλά απέναντι στα λόγια να παράγει έργο. Είδα τον Ζακίνο να λάμπει από χαρά όταν ολοκλήρωσε το βιβλία της Ιστορίας Αγκαντά του Πέσαχ και το προσευχολόγιο της Νεϊλά του Κιπούρ, της κορυφαίας προσευχής που κλείνει τη διαδικασία συγχώρεσης από τον Θεό...».

Φανερά συγκινημένος ο **Ραββίνος Μιζάν** ανέβηκε στο βήμα, ευχαρίστησε τους διοργανωτές της εκδήλωσης, τους ομιλητές, τους χορηγούς της έκδοσης και τους συνεργάτες του στα χρόνια επεξεργασίας του υλικού του βιβλίου. Όπως χαρακτηριστικά ανέφερε ο Ραββίνος Μιζάν: «το κίνητρο το οποίο με οδήγησε σε αυτή μου τη προσπάθεια ήταν να βοηθήσω τον κάθε άνθρωπο να κατανοήσει τη σημασία της τήρησης των Ιερών Εβραϊκών Νόμων, τη σημασία των «Μιτσβότ», δηλ. των εντολών και των καθηκόντων του στη ζωή, σύμφωνα με την Σεφαραδίτικη παράδοση της Ελληνικής μας Κοινότητας. Με αυτό τον τρόπο, έχοντας υπό τον έλεγχο μας τον εσωτερικό μας κόσμο, μπορούμε και επιδρούμε θετικά και στο περιβάλλον μας. Ο άνθρωπος εγείρεται από τις ίδιες του τις πράξεις και το πνεύμα και η καρδιά ακολουθούν». Και ολοκλήρωσε με την παρέμβασή του με την γεμάτη νόημα ευχή: «το έργο αυτό να βοηθήσει στην αφύπνιση συνειδήσεων, ώστε να δούμε τα πράγματα από διαφορετική σκοπιά. Και ο καθένας από εμάς ν' ανέβει ένα ή και περισσότερα σκαλοπάτια για την καλυτέρευση της ζωής του και συγχρόνως του κόσμου ολόκληρου».

Στην εκδήλωση παρέστησαν επίσης: ο πρώην υπουργός Παιδείας Νίκος Φίλης, ο εκπρόσωπος του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών Μητροπολίτης Διαυλείας Αλέξιος, ο Σοφολογιώτατος Ραββίνος Αθηνών Γκαμπριέλ Νεγρίν, η βουλευτής κα Αννα Ασημακοπούλου, η πρύτανης του Παντείου πανεπιστημίου κα Ισμήνη Κριάρη, καθηγητές και θεολόγοι, πρόεδροι και εκπρόσωποι των εβραϊκών κοινοτήτων απ΄ όλη την Ελλάδα, και πλήθος κόσμου.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΕΔΩ ΤΗΝ ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΡΑΒΒΙΝΟΥ ΙΣΑΑΚ ΜΙΖΑΝ

Phoca PDF